

სასწავლო მოდული EF6:	მცენარეებისთვის ცეცხლის წაკიდების მეთოდების გამოყენება
ქვეთავი 1.1:	ცეცხლგამჩენი და დამხმარე მოწყობილობების სარგებლობისათვის მომზადება, მცენარეულ საფარზე გავრცელებულ ხანძართან ბრძოლისათვის
ქვეთავი 1.2:	ცეცხლგამჩენი მოწყობილობების გამოყენება, ცეცხლის დანთების კონკრეტული გეგმების შესაბამისად

მიმდინარე სასწავლო მოდულის შესახებ:

მიმდინარე სასწავლო კურსი მიმოიხილავს კომპეტენტურობასთან დაკავშირებულ იმ საკითხებს, რომელთა ცოდნაც მოეთხოვებათ სასოფლო სივრცეში, მცენარეულ საფარზე გავრცელებული ხანძრის მართვის სამუშაოებში ჩართულ ცალკეულ პირებს, ცეცხლის ჩახშობის ან კონტროლირებული წვის პროცედურების განხორციელებისას.

სწავლება ისეა ჩამოყალიბებული, რომ მისი გამოყენება შესაძლებელი იყოს ნებისმიერი მცენარეული საფარის შემთხვევაში: ტყე, ბუჩქნარი, ბალახი ან ტორფი.

მიმდინარე სასწავლო მოდული განკუთვნილია იმ ადამიანებისთვის, რომელთაც მოეთხოვებათ ხელით სამართავი, ცეცხლგამჩენი მოწყობილობების გამოყენება, მცენარეული საწვავის განადგურების მიზნით. სწავლება შეესაბამება ისეთ შემთხვევებს, როცა ცეცხლის წაკიდების სამუშაოების შესრულება მარტივია, რისკის, სირთულისა და ხანძრის მოქმედების დონე დაბალია, ხოლო მეხანძრე უშუალო მეთვალყურეობის ქვეშაა.

აღნიშნული მასალის სამიზნე აუდიტორიაში იგულისხმებიან ის ადამიანები, რომლებიც მოღვაწეობენ სახანძრო სამსახურში, საფერმერო და სატყეო, სამონადირეო მეურნეობის მართვის, ბუნების დაცვის, მიწით სარგებლობისა და რეკრეაციული მართვის სფეროში. ამ ადამიანების ფუნქციაში შედის მცენარეებით დაფარულ ტერიტორიაზე მოდებული ხანძრის მართვაში მონაწილეობის მიღება, როგორც სრული სამუშაო დროის განმავლობაში, ისე ნახევარი განაკვეთით.

ამ სასწავლო კურსის ასათვისებლად საჭიროა, აჩვენოთ, რომ შეგიძლიათ:

- ცეცხლგამჩენი მოწყობილობების მომზადება და გამოყენება, რათა ცეცხლი წაუკიდოთ მცენარეებს, ოპერაციების შესრულებისას
- დაიცვათ ორგანიზაციული სახანძრო პროცედურები
- უსაფრთხოდ იმუშაოთ ხანძრის გავრცელების ადგილზე
- დაეხმაროთ და ხელი შეუწყოთ სხვა მეხანძრეებს
- ხანძრის დროს მოახდინოთ შესაბამისი რეაგირება, ორგანიზაციული პროცედურების თანახმად.

საკვანძო სიტყვები და ფრაზები:	იმისათვის, რომ კარგად გაიაზროთ მიმდინარე სასწავლო მოდულის შინაარსი და მასში აღწერილი აქტივობები, მნიშვნელოვანია, შეძლოთ გამოყენებული ტერმინოლოგიის გაგება. მოცემული განმარტებები ამაში დაგეხმარებათ.
ხელსაყრელი საყრდენი პუნქტი	ხელსაყრელი მდებარეობა, როგორც წესი ბარიერი, რომელიც ხანძრის გავრცელებას უშლის ხელს, მონაკვეთი, საიდნაც შესაძლებელია, დაიწყოს მინერალიზირებული ზოლის შექმნა. გამოიყენება იმისათვის, რომ მინერალიზირებული ზოლის აშენებისას შემცირდეს ხანძრის მიერ ფლავის მხრიდან გავრცელების ალბათობა
უკუწვა	ცეცხლსაწინააღმდეგო ბარიერის შიდა კიდის გასწვრივ დანთებული ცეცხლი, რათა მოხდეს გავრცელებული ხანძრის გზაზე არსებული საწვავი მასალის განადგურება
შემხვედრი ცეცხლის წაკიდება	ცეცხლსაწინააღმდეგო ბარიერის შიდა კიდის გასწვრივ დანთებული ცეცხლი, რათა მოხდეს გავრცელებული ხანძრის გზაზე არსებული საწვავი მასალის განადგურება და/ან ცეცხლის კონვექციური სვეტების ზემოქმედების ძალის მიმართულების შეცვლა
ამოწვა/გადაწვა	ცეცხლსაწინააღმდეგო ბარიერის შიგნით ცეცხლის წაკიდება მისი გაფართოების ან ხანძრის კიდესა და ბარიერს შორის არსებული საწვავი მასალის განადგურების მიზნით
ცეცხლსაწინააღმდეგო	აშენებული თუ ბუნებრივად არსებული ბარიერი და ხანძრის

ბარიერი (მინერალიზირებული ზოლი)	დამუშავებული განაპირი, რომელიც გამოიყენება ცეცხლჩამხშობი და კონტროლირებული წვის ოპერაციების შესრულებისას, ხანძრის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად
ცეცხლგამჩენი წვეთოვანი მოწყობილობა	ხელით სამართავი, აალებადი საწვავის შემცველი რეზერვუარი, რომელსაც აქვს მილი, საწვავის ნაკადის გამაკონტროლებელი მოწყობილობა, ფითილი და სანთურა. ჩვეულებისამებრ, საწვავად იხმარება დიზელისა და ბენზინის შენარევი. ის გამოიყენება ცეცხლის დასანთებად უკუწვის და კონტროლირებული წვის ოპერაციებში
ხანძრის გარემო	ხანძრის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული პირობების, გავლენისა და ტოპოგრაფიის, საწვავი მასალისა თუ ამინდის ცვალებადობის ერთობლიობა, რაც ხანძრის მოქმედებას და მის ზეგავლენას განსაზღვრავს
ხანძრის მოქმედება	იმის გამოხატულება, თუ როგორ ხდება საწვავის აალება, ცეცხლის განვითარება და ხანძრის გავრცელება და ამასთან დაკავშირებული სხვა მოვლენების განვითარება, რაც განისაზღვრება საწვავი მასალის, ამინდისა და ტოპოგრაფიის ურთიერთქმედებით.
საწვავ მასალაში ტენიანობის შემცველობა	საწვავ მასალაში წყლის შემცველობა, რაც სრულიად გამშრალი საწვავი მასალის წონის პროცენტულობით არის გამოხატული
საწვავი მასალის მარაგი	წარმოდგენილი საწვავი მასალის რაოდენობა, რაც რაოდენობრივად გამოიხატება ტერიტორიის ერთეულზე არსებული საწვავის წონით. ეს შესაძლოა, იყოს არსებული საწვავი მასალა (წვადი მასალა) ან მთლიანად საწვავი მასალა, რომელიც ხშირად გამოისახება სრულიად გამშრალი მასალის წონით
საწვავი მასალის სახეობა	მცენარეების სახეობა, რაოდენობა, ორგანიზება, გავრცელება და მასში ტენიანობის შემცველობა. საწვავი მასალა შესაძლოა იყოს: ნიადაგის (ტორფი, ფესვები), ზედაპირული (მცენარეული ნაგავი, ბალახი, ბუჩქნარი) ან საჰაერო (ხეები)
ცეცხლის წაკიდების მეთოდები	საშუალება, რომლის მიხედვითაც ხორციელდება კონტროლირებული წვა, შემხვედრი ცეცხლის წაკიდება ან ამოწვა/გადაწვა, რათა მიღწეულ იქნას ხანძრის სასურველი მოქმედება. ცეცხლის წაკიდების ზოგადი მეთოდებია: შემხვედრი ცეცხლის წაკიდება, ფლანგის მხრიდან ცეცხლწაკიდება, წერტილოვანი, ეტაპობრივი და ფრონტალური/მოწინავე ეტაპობრივი ცეცხლწაკიდება
კონტროლირებული წვა	გეგმის მიხედვით ცეცხლწაკიდება, დადგენილი გარემო პირობებისა და გარკვეული საზღვრების ფარგლებში, იმისათვის, რომ მიღწეულ იქნას რესურსების მართვის მიზნები. შენიშვნა: ამ ტერმინმა შეცვალა ადრე გავრცელებული ტერმინი „მართვადი წვა“.

რისი გაკეთება უნდა შეგეძლოს:

- 1 ყოველდღიური ტექნიკური დათვალიერების, საწვავით შევსებისა და გამოყენებამდე შემოწმების პროცედურების განხორციელება, მწარმოებლის რეკომენდაციების თანახმად
- 2 საწვავი მასალის მდგომარეობის შესაბამისად, სათანადო ცეცხლგამჩენი მოწყობილობის შერჩევა და მომზადება
- 3 სატრანსპორტო საშუალებებში ცეცხლგამჩენი მოწყობილობების უსაფრთხოდ დატვირთვა და განთავსება
- 4 აღჭურვილობისა და სათადარიგო მასალის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა
- 5 პირადი დამცავი აღჭურვილობის მომზადება და შემოწმება
- 6 გარემომყოფთა და საკუთარი უსაფრთხოებისა თუ ჯანმრთელობის პირობების უზრუნველყოფა
- 7 მასალების შენახვა და მოვლა შესაბამისი საკანონმდებლო, ორგანიზაციული და გარემოს დაცვის მოთხოვნების შესაბამისად.

მიმდინარე ქვეთავი მოიცავს:

ა. ცეცხლგამჩენ მოწყობილობებს:

- (i) აირის სანთურა
- (ii) ცეცხლგამჩენი წვეთოვანი მოწყობილობა
- (iii) დიზელის სანთურა

ბ. ცეცხლგამჩენი მოწყობილობების მომზადებასა და მოვლას:

- (i) ხელის ინსტრუმენტები
- (ii) ტექდათვალიერების სხვა ინსტრუმენტები

გ. შემდგომ სიტუაციებში:

- (i) სახელოსნოში
- (ii) საველე პირობებში / ოპერაციების შესრულებისას

დ. პირადი დამცავი აღჭურვილობა:

- (i) ჩაფხუტი//სახის დამცავი/დამცავი სათვალეები
- (ii) ცეცხლგამძლე დამცავი სამოსი
- (iii) ხელთათმანები
- (iv) ცეცხლგამძლე ფეხსაცმელი
- (v) სასმელი წყალი

რა უნდა იცოდეთ და გესმოდეთ:

- a მომწოდებლისა და მწარმოებლის მითითებები მოწყობილობების, მასალისა და პროდუქტების უსაფრთხო გამოყენებასთან დაკავშირებით
- b სხვადასხვა საწვავის შერევის უსაფრთხო პროპორციები
- c საწვავის უსაფრთხო ტრანსპორტირების მოთხოვნები და საშუალებები

ქვეთავი 1.2:

ცეცხლგამჩენი მოწყობილობების გამოყენება, ცეცხლის დანთების კონკრეტული გეგმების შესაბამისად

რისი გაკეთება უნდა შეგეძლოთ:

- 1 ხანძრის გარემოს ლოგიკური შეფასება და ადგილობრივი ხანძრის მოქმედების წინასწარ განჭვრეტა
- 2 ინსტრუქტაჟის დროს გაცემული მითითებების დადასტურება
- 3 ცეცხლგამჩენი მოწყობილობის მოხმარება, კონკრეტული გეგმის შესაბამისად
- 4 ცეცხლწაკიდების პროცედურების განხორციელებისას ხანძრის მოქმედებაზე დაკვირვება და გეგმიდან გადახვევის შემთხვევაში, ანგარიშგების მიწოდება
- 5 იმ შემთხვევებში, როდესაც ხანძრის მოქმედება სახიფათოა და/ან არსებობს საფრთხის ალბათობა, სათანადო ზომების მიღება
- 6 ამინდის პირობებთან და ხანძრის მოქმედებასთან დაკავშირებულ ცვლილებებზე დაკვირვება და ანგარიშგება
- 7 ცეცხლწაკიდების ოპერაციების შესრულებისას, ინსტრუქტაჟისა და ორგანიზაციული პროცედურების ფარგლებში, სახანძრო ბრიგადებთან ინფორმაციული კავშირის ქონა და თანამშრომლობა
- 8 ცეცხლგამჩენი მოწყობილობის უსაფრთხოდ ჩაქრობა

მიმდინარე ქვეთავი მოიცავს:

A ცეცხლგამჩენ მოწყობილობებს:

- (i) აირის სანთურა
- (ii) წვეთოვანი ცეცხლგამჩენი მოწყობილობა
- (iii) დიზელის სანთურა

B საწვავი მასალის მდგომარეობა:

- (i) საწვავი მასალის ტენიანობა
- (ii) საწვავი მასალის სახეობა
- (iii) საწვავი მასალის მარაგი

C ხანძართან ბრძოლისას ცეცხლწაკიდების ოპერაციების სარგებელი:

- (i) პარალელური და არაპირდაპირი იერიში
- (ii) ლოკალიზაცია (ამოწვა/გადაწვა)

რა უნდა იცოდეთ და გესმოდეთ:

- a ხანძრის გარემოს ფაქტორები, რომლებიც ცეცხლწაკიდებაზე და ხანძრის მოქმედებაზე ახდენენ გავლენას
- b როგორ უნდა მოხდეს ცეცხლწაკიდების სხვადასხვა მეთოდების გამოყენება, რათა გავლენის ქვეშ მოექცეს ხანძრის მოქმედება და მიღწეულ იქნას ცეცხლწაკიდების გეგმის მიზნები, ორგანიზაციული პროცედურების ფარგლებში
- c თქვენს, გუნდის წევრთა და ზოგადად საზოგადოების უსაფრთხოებასა და ჯანმრთელობაზე კვამლის ზეგავლენა
- d გუნდური მუშაობისას ინდივიდუალურად და სხვა ხელის ინსტრუმენტებთან, ცეცხლწამკიდებელ მოწყობილობებთან, ტუმბოებთან თუ საჰაერო ხომალდებთან ერთად კომბინირებულად გამოყენებული სხვადასხვა ცეცხლგამჩენი მოწყობილობების შესაძლებლობები და შეზღუდვები
- e დამკვირვებელთა როლი, ასევე არსებული სიტუაციის მუდამ საქმის კურსში ყოფნის და გუნდის წევრებთან თუ ხელმძღვანელთან ინფორმაციის გაცვლის მნიშვნელობა. იმის ცოდნა, თუ რომელია გაქცევის მარშრუტები, ასევე, როდის უნდა გამოიყენოთ ისინი და რა დრო დაგჭირდებათ უსაფრთხო ზონამდე მისასვლელად

პასუხისმგებლობის შეზღუდვის აღნიშნული განაცხადი არეგულირებს თქვენს მიერ ამ ვებ-გვერდის (საიტის) გამოყენებას და მისი გამოყენებით, თქვენ სრულად იღებთ პასუხისმგებლობის შეზღუდვის აღნიშნულ განაცხადს [<http://www.eurofire.eu/>]. გთხოვთ გაითვალისწინოთ, რომ ამ საიტზე არსებული ინფორმაცია შეიძლება, შეიცვალოს ან განახლდეს გაფრთხილების გარეშე. გლობალური ხანძრის მონიტორინგის ცენტრი, სახანძრო და სამაშველო სამსახურის საერთაშორისო ასოციაცია და შ.პ.ს. სოფლის გარემოს განვითარების ინიციატივა (სამივე ერთად წარმოადგენს EuroFire-ის პროექტის პარტნიორებს) [და ამ ვებ-გვერდის მფლობელები] გამორიცხავენ საკუთარ თავზე პასუხისმგებლობის აღებას (კანონით მაქსიმალურად დასაშვებ დონეზე) აღნიშნულ საიტზე მითითებული ინფორმაციის გამოყენებასთან ან ნებისმიერი მასალის ჩამოტვირთვასთან დაკავშირებით. საიტზე არსებული ინფორმაცია არ წარმოადგენს ლეგალურ ან პროფესიონალურ რეკომენდაციას. ვებ-გვერდზე წარმოდგენილი ინფორმაცია და/ან მასალა განკუთვნილია მხოლოდ და მხოლოდ ზოგადი საინფორმაციო მიზნებისთვის და არ განსაზღვრავს ისეთ ინფორმაციას ან მასალას, რომელსაც კონკრეტული მიზნის განხორციელებისთვის უნდა დაეყრდნოთ. EuroFire-ის პროექტის პარტნიორები [და ამ ვებ-გვერდის მფლობელები] საკუთარ თავზე პასუხისმგებლობას არ იღებენ წარმოდგენილ ინფორმაციაში არსებული ნებისმიერი შეცდომისთვის, დაუდევრობისთვის ან დამაბნეველი განცხადებებისთვის; ასევე ნებისმიერი დანაკარგისთვის, ზარალისთვის ან უხერხულობისთვის, იმ ადამიანთან მიმართებაში, რომელიც აღნიშნულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით მოქმედებდა, იქნება ეს ზარალი პირდაპირი, არაპირდაპირი თუ აღნიშნულის შედეგად გამოწვეული. თქვენ არ უნდა დაეყრდნოთ ამ ვებ-გვერდის შინაარსს და არ იმოქმედოთ წარმოდგენილ ინფორმაციაზე დაფუძნებით, შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე სპეციალისტისგან პროფესიონალური რჩევის მიღების გარეშე, სათანადო იურისდიქციის ფარგლებში. შესაძლოა, მიმდინარე განაცხადს დაემატოს პასუხისმგებლობის შეზღუდვის სხვა განაცხადი ამ ვებ-გვერდის გარკვეულ შინაარსთან ან ნაწილებთან დაკავშირებით. ამ საიტზე წარმოდგენილი სხვა ვებ-გვერდების მისამართები (ბმულები) განკუთვნილია მხოლოდ და მხოლოდ ინფორმირებისთვის და EuroFire-ის პროექტის პარტნიორები [და ამ ვებ-გვერდის მფლობელები] საკუთარ თავზე პასუხისმგებლობას არ იღებენ იმ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომელსაც მომხმარებელი სხვა ბმულების გახსნით ან საიტების მონახულებით მიიღებს, ასევე აუცილებელი არ არის, მფლობელები ეთანხმებოდნენ სხვა საიტებზე გამოთქმულ მოსაზრებებს. მიმდინარე ვებ-გვერდზე წარმოდგენილი ინფორმაცია დასაშვებია, შეიცავდეს შეხედულებებს ან მოსაზრებებს, რომლებიც თუ სხვაგვარად არ არიან განსაზღვრულნი, არ წარმოადგენენ EuroFire-ის პროექტის პარტნიორების, ნებისმიერი ასოცირებული კომპანიის ან ამასთან დაკავშირებული პირის მოსაზრებებს, რომელთა

მიმართებაშიც აქვთ რაიმე ვალდებულება ან პასუხისმგებლობა. ინფორმაცია დაცულია საავტორო უფლებების და ინტელექტუალური საკუთრების კანონებით და სანამ სპეციალური განცხადებით ან სხვა საშუალებით წერილობით არ გაიცემა უფლება, მანამდე შეგიძლიათ ისარგებლოთ ინფორმაციით და კოპირება გაუკეთოთ მხოლოდ და მხოლოდ პირადი, არაკომერციული მიზნებისთვის, შესაბამისი დასტურის საფუძველზე.

EuroFire-ის პროექტის პარტნიორები არ იძლევიან იმის გარანტიას, რომ მიმდინარე ვებ-გვერდზე არსებული ფუნქციები იქნება უწყვეტი ან უშეცდომო, რომ ნაკლი გამოსწორდება ან რომ ამ საიტის მხარდამჭერი სერვერი ვირუსებს ან ტექნიკურ ნაკლს არ შეიცავს. თქვენ აღიარებთ, რომ თქვენს პასუხისმგებლობაში შედის, საკუთარი მოთხოვნების შესაბამისად, სათანადო პროცედურებისა და ვირუსების შემოწმების სამუშაოების განხორციელება (მათ შორის ანტი-ვირუსის პროგრამის დაყენება და უსაფრთხოების ზომების მიღება). აღნიშნულ საიტზე არსებული ინფორმაცია და წარმოდგენილი შინაარსი შეესაბამება შოტლანდიის კანონმდებლობას. მიმდინარე ვებ-გვერდი რეგულირდება შოტლანდიის კანონმდებლობით და განურჩევლად ყველა მომხმარებელი ვალდებულია, დაექვემდებაროს შოტლანდიის სასამართლოს კანონმდებლობას, ნებისმიერი სარჩელისა თუ სხვა ქმედებების შემთხვევაში, რომლებიც საიტზე გამოქვეყნებულ ინფორმაციასთან ან მის გამოყენებასთან არის დაკავშირებული. თუ აღნიშნულ საიტზე წარმოდგენილი ინფორმაცია ეწინააღმდეგება სხვა ქვეყანაში მოქმედ კანონმდებლობას, მაშინ ეს ვებ-გვერდი არ არის განკუთვნილი იმ ქვეყანაში მცხოვრები პირებისთვის. ნებისმიერი ადამიანი, რომელიც მსგავს კანონმდებლობას ექვემდებარება ვერ იქნება უფლებამოსილი, ისარგებლოს ჩვენი მომსახურებით ან ამ საიტზე გამოქვეყნებული ნებისმიერი ინფორმაციით.

